

ספר מי השילוח - חלק ראשון - פרשת כי תבא

Mei Hashiloach - Vol I. Deuteronomy - *Devarim* - *Ki Tavo*

And it will be when you come to the land, etc., and you will take of the first of all the fruits of the earth, etc.

When a person gives back to God the first fruits that grow from the earth, he is clarifying within himself that he is capable and ready to worship God with all his might.

והיה כי תבא אל הארץ וכו' ולקחת מראשית כל פרי האדמה וכו'. בזה שהאדם מחזיר להקב"ה ראשית פרי האדמה, מברר א"ע כי יכול לעבוד את ה' בכל מאודו.

Put it in a basket.

In The Basket (*Bateneh*) is Gematria 62, which is the equivalent of How Good (*Mah Tov*), hinting at the verse (Proverbs 15:23) How good is a word at the right time.

ושמת בטנא, בגימ' מה טוב וזה רומז [משלי ט"ו:כ"ג] לדבר בעתו מה טוב,

In a basket because a basket has holes, which means it is transparent, i.e. its inside is as visible as its outside. Hinting at the idea that even when a person is doing something for the sake of heaven, if it has the appearance of an evil deed one should refrain from doing it, because of the need to have one's insides transparent as one's outsides. This explains King David's actions when he went into a partnership with Achish King of Gath, as has been explained previously in Lech Lecha (1-3 5766)

בטנא היא סל שהיא נקוב היינו שיהא תוכו כברו ואף דבר שיהי' כוונתו לש"ש אם נראה בו רעה לעין לא יעשה זה מפני שצריך שיהי' ברו כתוכו, וזה ענין דהע"ה כשרצה לילך לאכיש מלך גת כאשר ביארנו בפרשת לך עיי"ש:

I am affirming today, to God.

The Hebrew word, *Haggadah*, telling, hints at hard words. Because with these words, he is telling the cohen that although he, the cohen/priest worships in the Temple and he, the farmer only works in the field, nevertheless when a Jewish soul reaches the Temple and brings the first fruits, he proves at that moment that he was in a state of holiness at all times, just like the cohen/priest who worships in the Temple.

הגדתי היום לה'. הגדה רומז על דברים הקשין, כי בזה אומר דברים קשין נגד הכהן כי מרמז לכהן אף כי הכהן עובד

בבית המקדש והוא עובד בשדה, עכ"ז כאשר יגיע הנפש מישראל למקום המקדש ומביא בכורים, אז מברר כי בכל מקום היה בקדושה כמו הכהן העובד.

Declare and say: The Aramean loathed my father.

The Aramean refers to the confusion and concealment to be found everywhere in the world, which constantly deprive a person's mind of certainty. It's only because of these things that a person is in a constant state of fear and anxiety, not knowing for certain what to do for sure. Deprived of serenity and peace of mind.

וענית ואמרת כו' ארמי אובד אבי, ארמי היינו הטעות וההעלם הנמצא בעולם וזה שולל דעת האדם כי מאלו הדברים הוא תמיד בפחד ודאגה מאחר שזה מצוי בעולם א"כ אין דעת האדם בטוחה, ומיושבת עליו,

As we find with the sons of Samuel where it is written (1 Samuel 8:3) They took bribes and perverted justice. The Talmud (Sabbath 56a) says about this that their sin was in trying to increase the salaries of their cantors and scribes. Now, no doubt they meant for the best and their intention was for the sake of heaven, for no doubt the cantors and scribes were pious men, and they only meant to help them makes their livings. Nonetheless the Torah says about them that they took bribes and perverted justice, because no one can protect themselves from making mistakes, because they did not do what God's will was.

וכמו שמצינו בבני שמואל שנאמר עליהם ויטו אחרי הבצע, ופירשו בגמ' [שבת נ"ו]. ע"ז שבקשו להרבות שכר לחזניהם וסופריהם, ובאמת הי' כוונתם לש"ש כי מסתמא חזניהם וסופריהם היו צדיקים, והיו רוצים להמציא להם פרנסתם, ואעפ"כ נאמר עליהם ויטו אחרי הבצע, לפי שאין האדם יכול לשמור עצמו מטעות כי לא כווננו לרצון הש"י,

This is the meaning of the phrase: The Aramean loathed my father. Father refers to the mind, the thought. And it is through observance of the *Mitzva* - Commandment of *Bikurim* - First Fruits that a person earns the merit of being protected from making mistakes, but rather always be looking to God to know what to do. That's why the Torah says he declares: "... the Land that You have given me O God." Because he speaks to God face to face.

וזה ארמי אובד אבי, כי אב נקרא המחשב' וע"י מצות בכורים יזכה האדם להנצל מטעות רק יביט לה' בכל מעשה שיעשה, ע"כ נאמר מיד אשר נתת לי היינו שמדבר עם הש"י פנים בפנים:

My ancestor was a homeless Aramaean.

The reason the declaration of the first fruits begins with this phrase, is similar to what the Talmud teaches us (Berachot 34a). In the order of the silent Amidah, the 18 blessings, the first three resemble a servant extolling the praises of his master. The middle blessings he asks for his needs, the final three blessings resemble someone who has received his needs from his master

and prepares to take leave, and needs to bow. Because the final three blessings are the giving back.

ארמי אובד אבי. הטעם שמתחיל פרשת בכורים בזה, ע"ד מה שאמרו ז"ל [ברכות ל"ד]. בסדר תפלות שמונה עשרה, ג' ראשונות כעבד שמסדר שבחו לפני רבו, ואמצעיות שואל צרכיו, וג' אחרונות כמקבל פרס מרבו ונפטר והולך לו וצריך לכרוע, כי הג' אחרונות הוא החזרת הטובה

So, for instance, someone who asks God to be blessed to earn money, if God answers his prayers and he earns the money, the first thing he must do is give it back to God, to return it in order to be taught what to do with every penny, so as not to expend it, God forbid, in a way that goes against the will of God. This is the meaning of the phrase in the Talmud, that the last three blessings in the Amidah are like "someone who has received his needs from his Master and needs to bow". This is also the meaning of the first fruits. When you come to the Land and you have all your needs met, give them back to God. Which is to say, to the Temple. Giving the choice fruits to the Cohen. To know that everything is still in the hand of God.

כגון מי שמבקש מה' שירויה ממון ואם עזר לו והרויח צריך למסור הכל להש"י בחזרה שילמוד לו מה יעשה בכל פרוטה שלא יוציאנה ח"ו במקום שהוא נגד רצון הש"י. וזה פי' כמקבל פרס מרבו וצריך לכרוע, וזה ג"כ ענין בכורים כאשר תבוא אל הארץ ויהיה לך כל טוב תחזיר הטובה לה' והיינו לבהמ"ק ותתן את המובחר לכהן ותדע כי עדיין הכל ביד הבורא,

This idea was brought into the world by our ancestor Jacob. Because Abraham worshipped God achieving the level of 'with all your heart'. Isaac served God achieving the level of 'with all your soul'. Jacob worshipped God achieving the level of 'with all your might.' Which means that after receiving the abundance from God, he returns it and gives it back.

As Jacob said, 'and of everything that you give me, I will tithe a tenth to you.'

וזה הענין חידש יעקב אבינו ע"ה, כי אברהם אבינו ע"ה היה עובד את ה' במדות בכל לבבך ויצחק בכל נפשך, ויעקב במדות בכל מאודך היינו אחר קבלות הטובה שהחזיר אליו, כמו שאמר יעקב וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך.

Observe from Your holy abode, from heaven.

Hashkafa - Observing is a kind of deeper sort of looking, peering into each person individually and not upon the community as a whole. For wherever God is observing the individual as a person alone, that person's heart is filled with tremendous fear. For who can face God and assert; I have purified my heart?

השקיפה ממעון קדשך מן השמים, השקפה היינו הבטה ביותר לכל אחד לא בתוך הכלל כי הנח בכל מקום כשהש"י מביט לאדם ביחוד אז מאד יפחד לב האדם כי נגד הש"י מי יאמר זכיתי לבי,

It's only when God examines us as a whole community that we can be at ease, as it is written (2 Kings 4:13) Among my people I dwell. For when God is watching the community as a whole one person covers for the faults of another, one proves the other is correct, for each makes his neighbor good. Because every soul is pristine in a single element.

ורק כשהש"י מביט לכלל אז לב האדם בנייחא כמ"ש [מלכים ב' ד':י"ג] בתוך עמי אנוכי יושבת. כי כשהש"י משגיח בכלל אז אחד מברר את חבריו שהוא טוב כי כל נפש הוא נקי בדבר אחד,

And as is well known, here also, when God examines the individual it is still all good. Because when a person separates their tithes and offerings they have earned the right to come before God with might, as we learn in the Midrash (Tanchuma, Ki Thisa 14): There is no one who comes with such power against God as he who separates his tithes.

וכידוע אף כאן אף כי הש"י משגיח ביחוד ג"כ טוב כי כשהאדם מפריש תרומות ומעשרות אז בא בזרוע נגד הש"י כמאמר המדרש [תנחומא תשא י"ד] אין לך שבא בזרוע כמו שמפריש מעשרות:

God, whom you have distinguished today, etc. God who has distinguished you today, etc.

The Hebrew word "*he'emarto*" is actually an expression of being or feeling distinguished. When a person expresses the sensation of being distinguished with God, saying, "Who is like God, our Lord?" and **God, who is distinguished today**, means that God takes equal pride in Israel, as it is written, (Isaiah 49:3, "Israel, in whom I glory").

את ה' האמרת היום וכו' וה' האמירך היום. האמרת היום לשון התנשאות שהאדם מתנשא ומפאר עצמו בהש"י מי כה' אלקינו, וה' האמירך היום היינו שהש"י מתנשא בישראל [ישעי' מ"ט ג'] ישראל אשר בך אתפאר,

The expression "*he'emarto*" is that of feeling glorified, as it is written (Psalms 94:4), 'they boast themselves, all workers of iniquity' meaning that they take pride because they say that they are doing clever things with their sins.

האמרת לשון התפארות כמ"ש [תהלים צ"ד ד'] יתאמרו כל פועלי און היינו שמתנשאים שאומרים שעושים חכמה בהחטא,

Parallel to them, are Israel, as Moses continues, (**God, whom you have distinguished today**), **making Him your God**, because Israel is drawn after the knowledge of God, and ready to be led by God, and nullify their knowledge before God.

וכנגדם ישראל מתנשאים להיות לך לאלקים, היינו שישראל נמשכין אחר דעת הש"י כמו שינהג בהם ומבטלים דעתם נגדו,

God, correspondingly, takes pride as it were, in Israel as it is written, "to be His special people as He promised you."

כנגד זה הש"י מתנשא כביבול בישראל כמ"ש להיות לו לעם סגולה כאשר דבר לך.

ספר מי השילוח - חלק שני

And God who has distinguished you today

The word is “*he'emarto*”. The root of the word is “*emor*”, to say. It is written (Psalms 138:2), “because You have magnified above all Your names, Your sayings.” What this means is as follows: all the Names of God, correspond to the names given to the characteristics with which God does good for His creatures. And each name refers to a particular type of flow of abundance. It is about this that King David said that above all the names, God’s sayings are magnified. Because “*amira*” saying is always done in a whisper as we learn in the Zohar (Vol II 88b), which means that the light with which God appears to shine into that person in the mystery of Psalms 35:3, “say unto my soul, I am your salvation” David prays, “God please say unto my soul ‘I am with you always to save you’.”

וה' האמירך היום. כתיב (תהלים קל"ח ב') כי הגדלת על כל שמך אמרתך, שכל שמותיו של הקב"ה הם על שם מדת טובו שמטיב לבריותיו וכל שם מיוחד למדה המשפעת טובה, על זה אמר דוד המלך ע"ה שעל כל השמות גדלה אמרות ה' שאמירה הוא בלחישת כדאיתא בזוה"ק (אמור פ"ח:) היינו האור שהופיע להזריח לו השי"ת בסוד (תהלים ל"ה ג') אמר לנפשי ישעתך אני, שאני תמיד עמך להושיע לך,

And this was the greatest thing in King David’s eyes, and this is why it says (Psalms 119:162), “I rejoice with your sayings, like someone finding a great treasure.”

Because I rejoice in that you say things to me in a whisper. That you are my salvation. I rejoice, therefore, like someone finding something great, because I can have faith in this. This is the meaning of the verse “God, who distinguished you today, to be for him a chosen nation.”

וזה היה גדול מאוד בעיני דוד המלך ע"ה, וזה שכתוב (תהלים קי"ט קס"ב) שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב שאני שמח בזה שאמרת לי בלחישת שישועתי אתה, אני שמח כמוצא שלל רב כי בזה אני בטוח, וזהו וה' האמירך היום להיות לו לעם סגלה וגו'.

Moses and the elders commanded the people, saying etc... ‘and it will be on the day that you cross the Jordan’ etc.... you must erect large stones and plaster them with lime, etc. ... and you must write upon the stones, etc... in a clear script.

It was about this that King David said (Psalm 147:18), “Who puts snow like wool and scatters frost like dust. Throws His ice like arrows, before His chill who can stand? He sends His words, and melts them. His spirit returns and the waters flow. He teaches His words to Jacob, His statues and laws to Israel, He did not do so to any nation. He did not give them to know His laws, Hallelujah!”

Because when he saw that the Jews were commanded to write the words of the Torah among the nations in clear script, he grew very afraid that Israel was incapable of understanding the Torah clearly without being among the nations.

ויצו משה וזקני וכו' והיה ביום אשר תעברו וכו' והקמת לך אבנים גדלות ושדת וכו' וכתבת על האבנים וכו' באר היטב. ע"ז אמר דהע"ה [תהלים קמ"ז י"ח] ישלח דברו וימסם ישב רוחו יזלו מים, כי כאשר ראה שנצטוו לכתוב ד"ת בין האומות באר היטב אז פחד מאד שלא יוכל ישראל להבין ד"ת באר היטב ח"ו רק בין האומות,

However, when David got down to the depth of the matter, he realized and said, "He sends His word and they melt, His spirit returns and the waters flow". Because he realized that this is out of God's desire for the benefit of the Jewish people, because there are certain Torahs that cannot be understood unless a person stumbles on them, (Gittin 43a). That is why the Torah had to be written among the nations in every language, so that they see it and come to an understanding that the Torah is good. And nonetheless, despite their understanding, they find themselves incapable of overcoming their desires.

אך כאשר בא על עומק הדברים אז אמר ישלח דברו וימסם ישב רוחו, כי זאת היה ברצון הש"י להטיב לישראל כי יש ד"ת שאין אדם עומד עליהם אא"כ נכשל בהם [גיתין מ"ג.]. ועי"ז נכתב ד"ת בין האומות כדי שיראו ויבינו כי דרך התורה טוב היא ועכ"ז לא יוכלו להתגבר על יצרם,

This allows the Jewish people to learn without having to stumble, as it is written, Because they will see the rewards of the wicked. And therefore, he said "He sends His words and they melt". What this means, is that when God sends the Torah to the nations of the world, it causes them to melt down and destroy themselves. "His spirit moves" means that for Israel, the waters of life flow.

ומהם ילמדו ישראל שלא יצטרכו לכשלוך כי יראו שלומת הרשעים, וע"ז אמר ישלח דברו וימסם היינו כשהש"י ישלח ד"ת לאומות העולם יגרמו להם שימסו וילכו לאבדון, ישב רוחו היינו לישראל יזלו מים חיים.

And all these blessings will come upon you and reach you.

Which is to say that you will not change from who you used to be because the nature of a person is to change when God sends him abundance. Therefore God promises that the good which is in the soul of the Jew will not be changed, God forbid, by anything that happens.

ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגך. היינו שלא תשתנה כמו שהיית, כי טבע האדם להשתנות בעת שירויח לו ה' וע"ז מבטיח לו הקב"ה כי הטוב שבנפש ישראל לא ישתנה ח"ו משום דבר.

You will lend to many nations but you will not need to borrow.

What this means is that you will not even need them to come and borrow from you. Since it is the nature of the lender to become depressed if he cannot find anyone who wants to borrow from him, God promises that you will not even need them at all.

ולוית גוים רבים ואתה לא תלוה. היינו שאתה לא תצטרך להם שיבואו ללוות ממך, כי דרך האדם המלוה באם לא ילוה ממנו אז הוא בעוצב, וזאת מבטיח הקב"ה שלא תהי' נצרך להם:

And all the plagues that befell Egypt, of which you were so afraid,

Here Moshe hinted to the Jewish people that with each of the plagues that came upon Egypt, the hearts of most of the Jewish people quaked because they had similar faults and failings in certain respects, like the Egyptians. And they were filled with terror. And with the terror, they atoned for their sins. And God put the Egyptians in their place, as it is written (Isaiah 43:4) “and I put a man in your place.”

את כל מדוה מצרים אשר יגרת מהם. בכאן רמז להם משה לישראל אשר בכל מכה ומכה שבא על מצרים נרעד גם לב הרבה נפשות מישראל שהיה בהם שמץ חסרון דומה להם באיזה ענין, היו מתמלאים פחד ובזה הפחד נרצה עונם, ונתן הש"י את מצרים תחתיהם כמ"ש [ישעיה מ"ג ד'] ואתן אדם תחתך,

And this is the meaning of the verse (Psalms 91:8) ‘for only with your eyes will you glance and the recompense of the wicked will you see.’ So that if there will be in you some of that fault, then through the fear the crookednesses of your heart will be straightened for good.

וזה פי' הפסוק [תהלים צ"א ח'] רק בעיניך תביט ושלומת רשעים תראה ובאם ימצא בכ איזה חסרון, ע"י הפחד יתפשט בכ עקמימות לבך לטוב.
